

Nikola Tesla Sempozyumu Tamamlandı

Elektrik Mühendisleri Odası'nın görevleri arasında yer alan meslek alanında geçmişten günümüze, günümüzden geleceğe ışık tutan bilim insanlarının ve buluşçuların tanıtılması, çeşitli platformlara taşınıp tartışılmasının sağlanması amacıyla "Elektrik Öncüleri" başlığı altında düzenlenmesi planlanan bir dizi sempozyumun ilki olan Nikola Tesla Sempozyumu 14 Mayıs 2015 tarihinde İzmir'de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi. 87 yıllık yaşamında yüzlerce buluşu gerçekleştirerek elektrik mühendisliğinin birçok alanına yadsınamaz katkıları olmuş olan Nikola Tesla'nın yeniden gündeme taşınması amacıyla düzenlenen etkinliğe 478'i öğrenci olmak üzere toplam 996 kişi katılım sağladı.

Tesla'nın yürüttüğü çalışmalara ilişkin araştırmacıları, akademisyenleri ve mühendisleri bir araya getirmeye yönelik ülkemizde bir ilk olma özelliğini taşıyan etkinlik, internet üzerinden de canlı yayınlandı.

Sempozyum açılışında EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, Aydem Elektrik Yönetim Kurulu Başkanı Ceyhan Saldanlı, Sırbistan İstanbul Başkonsolosu Zoran Markovic ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil birer konuşma yaptılar.

Mahir Ulutaş konuşmasında sempozyum programıyla ilgili bilgiler vererek; "Tesla'nın özellikle yaşamının son yıllarında daha sistematik olarak düşünmeye başladığı modern kapitalist toplumun insanlık açısından ciddi

tehdit olmaya başladığı endişesi ve toplumun sosyal, ahlaki ve manevi boyutlarını hiçe sayan teknolojik birikimin ve endüstriyel organizasyonun insanlık dışılığına dair vurgular günümüz Türkiye için de verimli bir tartışma başlığı sunmaktadır." dedi. Sempozyumun Soma faciasının yıldönümünde gerçekleştiriliyor olmasına dikkat çeken Ulutaş; kamu yararı gözetmeden, daha fazla kar hırsı ile yapılan üretim zorlamalarının, uzun çalışma süreleri, sağlıksız çalışma koşulları, yeterli ve etkin yapılmayan kamusal denetimin 301 canımıza mal olduğu bu toplu cinayet, enerji ve madencilik sektöründe özelleştirme politikalarının geldiği noktayı net bir şekilde göstermiş olduğunu daha sonra yaşanan Şırnak, Bartın ve Karaman kazaları da kanımızca özetlenmeye

çalışılan tablonun sadece Soma özetinde geçerli olmadığını kanıt olduğunu, iş cinayetlerinin fitnat söylemiyle kapatılmasına karşı takipçisi olmayı sürdüreceklerini belirtti.

Etkinlikte emeği geçenlere teşekkür ederek konuşmasını noktalayan Mahir Ulutaş'ın ardından Sempozyum destekleyicisi Aydem Elektrik adına Yönetim Kurulu Başkanı **Ceyhan Saldanlı** konuşmasını gerçekleştirdi. Bilimsel çalışmaların, bilimi uygulama

yanların her zaman kazanan olduğunu ifade eden Saldanlı bilimsel uygulamaların gelişmesiyle dünyanın sürekli değiştiğini belirtti. Tesla'nın olağanüstü buluşları olmasaydı bugün elektrik iletilemeyecekti diyen Saldanlı'nın ardından Sırbistan Başkonsolusu Zoran Marković konuşmasını yaptı.

Etkinliğin açılışında kısa bir konuşma yapan Sırbistan İstanbul Başkonsolusu **Zoran Marković**; dünya vatandaşı Nikola Tesla hakkında İzmir'de bu denli geniş katılımlı bir etkinlik düzenlenmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek Tesla'nın yokluğunda modern dünyanın bugünkünden çok daha farklı olabileceğini, kendisinin fakirlikten gelip o günün şartlarında ülkesini terk etmek zorunda kalmış olsa da bir Sırp olmasının ayrıca bir gurur kaynağı olduğunu ifade etti.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı **Hüseyin Yeşil** ise konuşmasında şunlara yer verdi:

Günümüzde bile henüz yeterince anlayamamış, insanlığın yararına sunduğu sayısız buluşa karşın kendisine gereken değer verilmemiş olan Nikola Tesla, "Para insanların kendine biçtiği kıymete haiz değildir. Benim bütün param deneylere yatırılmıştır. Bunlarla yeni keşiflerde bulunup insanlığın yaşamını biraz daha kolaylaştırmasını sağlıyorum" demiştir.

Tesla, elektrik motorlarından uzaktan kontrole, elektrik üretiminden röntgene kadar çeşitli ülkelerden alınmış 300 civarında patentli buluşuyla

birlikte, çeşitli konularda toplam 700 kadar farklı ürünü insanlık hizmetine sunmuştur.

Thomas Edison ile girmiş olduğu AC-DC (Alternatif Akım-Doğru Akım) savaşından galip çıkmış, AC (AA) elektriğin yaygınlaşmasını sağlamıştır.

Geç de olsa günümüzde "Dünyayı Aydınlatan Buluşçu" olarak anılmaktadır.

Tesla ve Edison arasındaki bilimsel gelişmelere ve buluşlara yönelik bakış açısı farklılığı, günümüzdeki "inovasyon-buluş" tartışmasının adeta alt yapısını oluşturmaktadır.

Elektrik ve elektronik alanı da dahil olmak üzere pek çok teknik gelişmenin ilk çıkışı yerinin savunma ve güvenlik alanları olduğu, ancak ticarileşmeyle teknolojik ürünlerin toplum içinde yaygınlık kazandığı bir gerçektir.

Ancak yine açık bir gerçek şudur ki, tek başına piyasaya bırakılan bilimle insanlık için ilerleme kaydedilmesi

mümkün değildir.

Bugün bilgisayar ve elektronik haberleşme cihazları başta olmak üzere pek çok teknik ve bilimsel gelişme bekletilerek, her bir aşaması ticari kazançla dönüştürülmek üzere piyasaya inovasyon olarak sürülmektedir.

Bu da ülkemizin ve dünyamızın kaynaklarının "tüketim kültürü" ile yok edilmesine, öncelikle teknoloji ithal eden Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere dünyamızın "elektronik çöplük" olmasına yol açmaktadır. Yeniliklerin ticari çıkar kaygısına teslim edilmeden üniversiteler ve kamu yapıları aracılığıyla toplumun hizmetine sunulması için çaba gösterilmelidir.

Ülkemiz için de yenilikçilik alanında gelişmeler sağlanması ve buna yönelik desteklemelerin artırılması; bilimsel ve teknolojik üretimin yerli olarak gerçekleştirilebilmesi için ön açıcı olacaktır.

Tesla'nın yaptıklarının son yıllarda daha fazla gündeme gelmeye ve tartışılmaya başlaması; O'nun, kendisini bugünlere taşıyabilen ender buluşçulardan biri olduğunu da göstermektedir.

Uzaktan kumanda, kozmik ses dalgaları ve uzay, radyo frekans alternatifleri, iyonosfer çalışmaları, radar ve tribünler, dünyanın en güçlü vericisi,

dünya çapında telsiz, yüksek frekans öncülüğü, uzaktan radyo kontrolü, alternatif akım vb. konularda çok sayıda çalışması bulunmaktadır.

Tüm hayatını insanlığa adanmış, hiç evlenmemiş ve en iyi dostları ünlü Amerikan yazar Mark Twain ve güvercinler olan bu eşsiz bilim insanına, Einstein ve Edison'a verilen değer düşünüldüğünde, hem geçmişte hem de günümüzde ciddi bir biçimde hak-sızlık yapıldığı muhakkaktır.

Bu yüzden Tesla'yı doğru anlamak ve anlatmak bilimin gelecek kuşaklara temiz ve tarafsız olarak aktarılmasında büyük önem taşımaktadır.

Tesla'nın buluş ve araştırmalarının daha yoğun gündeme geldiği son yıllar, Türkiye'de de O'nun adıyla anılacak bir sempozyum yapılmasını zorunlu kılmıştır.

Bizler, faaliyetlerimizi olabildiğince başta meslektaşlarımız olmak üzere toplumun bütün kesimlerine duyurmaya, farkındalık yaratmaya çalışsak da, karşılaştığımız tablo, baskı ve engellemeler ile kamusal sorumluluklarımızın önüne set çekilmeye çalışılıyor olmasındır.

Kamu yararı kavramını yok eden, dünyaya yalnızca kendi ideolojisi ve yandaş çevresinin gözüyle bakan si-

yasi iktidar, meslek odalarımızı da kendi yörüngesine sokmaya, iktidarın dar çıkarlarına hizmet etmeye dönük, olağanüstü çaba gösteriyor.

Meslek örgütlerimizi işlevsizleştirmek, iş yapamaz, etkinlik düzenleyemez, söz söyleyemez konuma getirmeyi amaçlayan, hukuksuz ve gayri meşru politikalar, artık son raddeye ulaşmıştır. Siyasi iktidar, elindeki kamu gücünü, kamu yararına hareket eden örgütlülüğümüzü dağıtmak için kullanmaktadır.

Her şeyden önce; her platformda, bilimi ve etiği savunmaya devam edeceğiz. Nükleer santrale ve kirli teknoloji ile çalıştırılan her türlü santrale, çevre ve doğayı tahrip eden tabiat ve kültürel varlıklarımızı yok eden ve canlıların yaşam hakkını göz ardı eden her türlü enerji üretim biçimlerine karşı durmaya devam edeceğiz.

Bizler, eşit ve özgür bir ülkede kadın-erkek birlikte, çağdaş bir Türkiye'de bir arada yaşamak için barış ve adaleti savunmaya devam edeceğiz.

Ardından EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş'ın yönettiği **"Tesla'nın Sıra Dışı Yaşamı"** başlıklı ilk oturuma geçildi. Bu oturumda Belgrad Nikola Tesla

Müzesi Müdürü Dr. Branimir Jovanovic **"Nikola Tesla'nın Yaşamı, Çalışmaları ve Öğretisi"** ve Prof. Dr. Haluk Tosun **"Elektrik Mühendisliğinin Doğum Sancıları Üzerine"** başlıklı sunumlarını gerçekleştirdi. Branimir Jovanovic sunumunda, öncelikle Tesla'nın kısa bir hayat hikayesine değinerek hayatı boyunca yürütmüş olduğu çalışmalar ve öğretisi hakkında bilgi aktarırken, konunun yalnızca teknolojik değil aynı zamanda sosyal yönlerden de ele alınarak değerlendirilmesi gerektiğini, bu bağlamda sosyal yenilenme, sistematik düşünce ve sürdürülebilirlik kavramlarının ön plana çıkması gerektiğini, Tesla'nın öğretisinin ancak araştırmalar sonucunda anlaşılması durumunda benzer kuruluş ve bireyler arasındaki etkileşimler sonucunun yayılmasının mümkün olabileceğini ifade etti. Haluk Tosun ise Tesla'nın döneminin öncesinden başlayarak elektrik mühendisliği disiplininin oluşumunun tarihçesi hakkında genel bilgilendirmede bulundu.

"Tesla'yı Öğretmek" başlıklı günün ikinci oturumunu ise Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer yönetti. Bu oturumda ABD Philadelphia merkezli Tesla Bilim Vakfı'ndan Nikola Lonchar, Samuel Mason, Brian Yetzer ve Ashley Brittain konuşmacı olarak yer aldı. Nikola Lonchar, **"Tesla Bilim Vakfı Faaliyetleri"**, Samuel Mason **"Tesla'yı Anlamak"**, Brian Yetzer ve Ashley Brittain ise **"Tesla Çalışmaları Hakkında Deneysel Uygulamalar"** başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler. Tesla Bilim Vakfı Başkanı Nikola Lonchar vakfın çalışmalarını hakkında bilgi aktarırken, Tesla hakkında bir çok söylence üretilmiş olması nedeniyle gerçeklerin tespit edilmesinin oldukça güç olduğuna, Tesla'nın ABD tarihinden bir şekilde silinmiş olduğuna değinerek ücretsiz enerji - enerjide bağımsızlık kavramlarının dünyayı değiştirebileceğini

ifade etti. Samuel Mason, ise vakfın Tesla'nın öğretisinin anlaşılır kılınmasına yönelik çalışmaları hakkında bilgi verdi. Ashley Brittain ve Brian Yetzer ise vakıf bünyesinde yürütülen deneysel çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Macit Mutaf'ın yönettiği "**Dönel Manyetik Alan**" başlıklı üçüncü oturumda ise Prof. Dr. Özcan Kalenderli "**Tesla Bobini: Yüksek Frekanslı Yüksek Gerilim Transformatörü Tasarımı**", Prof. Dr. Güven Önbilgin "**Dönel Magnetik Alanın Uzun Öyküsü ve Nikola Tesla**", Erim Arıcı "**Tesla'nın Çok Fazlı AC Sistemi**" başlıklı sunumlarıyla yer aldı. Prof. Dr. Özcan Kalenderli, sunumunda Tesla bobini hakkında genel bilgi vererek Tesla bobini türleri, yapıları, devre analizi ve tasarımı konularına değindi. Erim Arıcı sunumunda Tesla'nın çok fazlı AC sistemi hakkında yapmış olduğu araştırmalar sonucu elde etmiş olduğu bilgilere yer verdi. Prof. Dr. Güven Önbilgin ise Tesla öncesi, Tesla dönemi ve sonrasında dönel manyetik alan çalışmalarındaki gelişmeleri katılımcılara aktarırken sonuç olarak Tesla'nın uzun bir öykünün teknolojik mimarı ve bir sıçrama noktası olduğunu ifade etmiştir.

Günün son oturumu ise Prof. Dr. Belgin Türkey başkanlığında

"**Kablosuz İletim**" başlığı altında gerçekleştirildi. Bu oturuma Prof. Dr. Hamit Serbest "**Tesla ve Kablosuz İletim**", Belgrad Üniversitesi'nden Prof. Dr. Jovan Cvetic "**Tesla'nın Güç Büyütücü Radyo Vericisinin Çalışma İlkeleri**" ve Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer "**Kablosuz Elektrik Enerjisi İletimi Üzerine Deneysel Çalışmalar**" başlıklı sunumlarıyla katıldılar. Prof. Dr. Hamit Serbest, Tesla'nın son yıllarında en çok konuşulan konu olan kablosuz iletimi üzerine düşüncelerini, Prof. Dr. Jovan Cvetic ise Tesla'nın Wardenclyffe Güç İstasyonu'nda yer alan güç büyütücü radyo vericisinin çalışma ilkelerini katılımcılara aktarırken, Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer ve Uğraş Erdoğan ortak sunumlarında kablosuz elektrik ener-

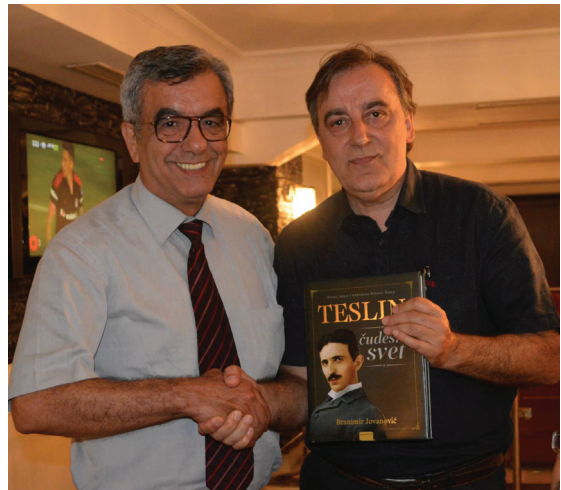
jisi iletimi üzerine yapmış oldukları deneysel çalışmaları hakkında bilgi verdiler.

Öte yandan sempozyum süresince Odamızın, sempozyumu destekleyen kuruluşların ve Tesla ilgili yayınları bulunan yayınevlerinin standları fuayede yer alırken, Tesla'nın çalışmalarına ilişkin eskizlerin ve çeşitli bilim adamlarının özgeçmişlerinin yer aldığı fotobloklardan oluşan mini sergi ve Tesla'nın çalışmalarının deneysel olarak aktarılması amacıyla oluşturulan deney masaları da katılımcılar tarafından yoğun ilgi gördü.

Sempozyuma ilişkin sunumlara ve görüntü kayıtlarına tesla.emo.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Tesla Bilim Vakfı Başkanı Nikola Lonchar EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil'e Tesla bobini hediye etti.

Belgrad Nikola Tesla Müzesi Müdürü Dr. Branimir Jovanovic kitabını Sempozyum anısına Odamıza hediye etti.